

(ร่าง) หลักเกณฑ์การขอเปิดดำเนินการ/ปรับปรุงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตและรับรองสถาบันผลิตแพทย์ พ.ศ. 256X
(ฉบับเสนอการประชาพิจารณ์ วันที่ 15 ส.ค. 2568)

องค์ประกอบที่ 1 พันธกิจและค่านิยม (Mission and Values)

ความสำคัญของหัวข้อนี้ (Importance of this area)

องค์ประกอบนี้เกี่ยวข้องกับพันธกิจและค่านิยมของสถาบัน การระบุพันธกิจจะช่วยสะท้อนถึงลักษณะเฉพาะหรือจุดเน้นของสถาบัน และใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการพิจารณาการดำเนินการทั้งหมดของสถาบัน

องค์ประกอบย่อยที่ 1.1 การระบุพันธกิจ (Stating the mission)

คำอธิบาย สถาบันพึงมีพันธกิจ ค่านิยม และเผยแพร่ต่อสาธารณะ

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. การกำหนดพันธกิจของสถาบันได้คำนึงถึงระบบบริการสุขภาพ และชุมชนที่เกี่ยวข้องอย่างไร	1. สถาบันพึงนำระบบบริการสุขภาพ และความต้องการของชุมชนที่สถาบันเกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบมาพิจารณาในการจัดทำพันธกิจ
2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย* มีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดพันธกิจด้านการจัดการศึกษาอย่างไร	2.1 การกำหนดพันธกิจพึงได้มาจากการรับฟังเสียง และตอบสนองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน 2.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำหนดพันธกิจด้านการจัดการศึกษาพึงครอบคลุมอย่างน้อย อาจารย์ นิสิตนักศึกษา สถาบันร่วมผลิต ผู้ใช้บัณฑิต กรรมการบริหารสถาบัน กรรมการบริหารหลักสูตร บุคลากรสายสนับสนุน
3. สถาบันนำพันธกิจด้านการจัดการศึกษามาวางแผนกลยุทธ์ เพื่อการบริหารจัดการด้านการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างไร	3.1 พันธกิจด้านการจัดการศึกษาและแผนกลยุทธ์ด้านการศึกษาแสดงทิศทางในการบริหารหลักสูตรและการประกันคุณภาพการศึกษา

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
4. สถาบันเผยแพร่พันธกิจและค่านิยมต่อสาธารณะอย่างไร (ภายนอกมหาวิทยาลัย) 5. ค่านิยมมีส่วนสนับสนุนในการบรรลุพันธกิจของสถาบันอย่างไร	

เอกสารอ้างอิง

1. พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562

องค์ประกอบที่ 2 หลักสูตร (Curriculum)

คำจำกัดความ (Definitions)

องค์ประกอบนี้กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของการดำเนินการทางการศึกษาของสถาบัน 4 ประการ ได้แก่

1. หลักสูตร (Curriculum) หมายถึง เอกสารที่ใช้ในกำหนดแนวทางการบริหารจัดการ สะท้อนแนวคิด และใช้วางแผน ซึ่งควรมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้
 - ระบุสิ่งที่คาดหวังให้นิสิตนักศึกษาทราบอย่างชัดเจน ได้แก่ คุณสมบัติในการเข้าศึกษา ระยะเวลา โครงสร้างและความยืดหยุ่นของหลักสูตร ระบบการประเมินผล และระบบการสนับสนุนนิสิตนักศึกษา
 - ใช้เป็นแนวทางให้กับอาจารย์ในการถ่ายทอดเนื้อหาและสนับสนุนนิสิตนักศึกษาในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพและบุคลิกภาพ
 - ช่วยให้สถาบันกำหนดวิธีประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา และการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน
 - อธิบายต่อสังคมถึงความรับผิดชอบของโรงเรียนในการผลิตแพทย์รุ่นใหม่ให้เหมาะสม
2. รายวิชา (Course) หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นส่วนตัวต่าง ๆ เช่น หัวข้อ หน่วยการเรียนรู้ ระยะเวลาเรียน หรือช่วงชั้น ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของหลักสูตร
3. การประเมินผล (Assessment) หมายถึง การวัดหรือประเมินความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา
4. การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) หมายถึง การทบทวนการดำเนินการของหลักสูตร

ความสำคัญของหัวข้อนี้ (Importance of this area)

องค์ประกอบนี้กล่าวถึงหน้าที่หลักทางการศึกษาของสถาบัน ซึ่งถูกกำหนดโดยหลักสูตร โดยการออกแบบหลักสูตรมีวิธีการหลากหลายทางเลือก

โครงสร้าง เนื้อหา และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เลือกใช้ควรสัมพันธ์กับพันธกิจของสถาบัน ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรที่กำหนดไว้ และทรัพยากรทางการศึกษาที่สถาบันมี

องค์ประกอบย่อยที่ 2.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program learning outcomes)

คำอธิบาย สถาบันพึงกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program learning outcomes) รวมถึงผลลัพธ์การเรียนรู้รายทาง (Milestones)

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร ในประเด็นต่อไปนี้ 1.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรประกอบด้วยอะไรบ้าง 1.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับหลักสูตร มีที่มาอย่างไร 1.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดอย่างไร	1.1 ที่มาของผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร พึงได้มาจาก (1) ทิศทาง นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนของประเทศ และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา (อ้างอิง 1) (2) ความเสี่ยงและผลกระทบจากภายนอก อาทิ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี นโยบาย สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในบริบทโลก ให้ครอบคลุมถึง ปัญหาสุขภาพโลก เช่น - ความรู้เกี่ยวกับภาระโรคทั่วโลก ทั้งจากโรคติดต่อ (communicable diseases) และไม่ติดต่อ (non-communicable diseases) เพื่อใช้ข้อมูล Disability-Adjusted Life Year ในการวางแผน บริการสุขภาพ - ความเหลื่อมล้ำด้านสุขภาพระหว่างและภายในประเทศ - ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ต่อสุขภาพ เช่น การเคลื่อนย้ายของโรค แรงงาน เทคโนโลยี และข้อมูล - หลักการการเข้าถึงบริการมีคุณภาพ และความยั่งยืนทางการเงิน รวมทั้งบทบาทของแพทย์ในระบบสุขภาพ - ผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อสุขภาพ - บทบาทของการทำงานข้ามวิชาชีพในการรับมือปัญหาสุขภาพโลก

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรอย่างไร 3. ผลลัพธ์การเรียนรู้รายทางประกอบด้วยอะไรบ้าง และมีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรอย่างไร	(3) ผลสำรวจจากการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิต ผู้เรียน และนักเรียนที่ต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษา (4) ความสอดคล้องระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบ การจัดการเรียนการสอน และระบบการบริหารจัดการศึกษา ตามที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา รวมทั้ง มาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชา (อ้างอิง 2) 1.2 การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร ต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานที่สำคัญ ได้แก่ (1) มาตรฐานคุณวุฒิในสาขาวิชาแพทยศาสตร์ ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2566 (อ้างอิง 3) (2) เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา พ.ศ. 2555 (อ้างอิง 4) 2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในข้อนี้ พึงครอบคลุมอย่างน้อย อาจารย์ นิสิตนักศึกษา สถาบันร่วมผลิต ผู้ใช้บัณฑิต นักเรียน/ผู้เรียนในอนาคต กรรมการบริหารสถาบัน กรรมการบริหารหลักสูตร บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา 3.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้รายทาง (Milestones) หมายถึง ผลลัพธ์การเรียนรู้แต่ละระดับตามที่หลักสูตรกำหนด ในระดับชั้นปี (อ้างอิง 5) 3.2 สถาบันพึงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้รายทางกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรและแนวคิดในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

1. กฎกระทรวงเรื่อง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564
2. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
3. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิในสาขาวิชาแพทยศาสตร์ ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2566
4. ประกาศแพทยสภาที่ 4 / 2555 เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา พ.ศ. 2555 (Professional Standards for Medical Practitioners 2012)
5. แนวทางการตรวจสอบหลักสูตรผ่านระบบ CISA

องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 การออกแบบหลักสูตร (Curriculum design)

คำอธิบาย สถาบันพึงจัดทำเอกสารแสดงองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งครอบคลุมหลักการที่ใช้ในการกำหนดรูปแบบของหลักสูตร และความสัมพันธ์ระหว่างศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันนำแนวคิดการศึกษาที่อิงผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcome-based education) มาใช้ในการออกแบบหลักสูตรอย่างไร	1. การออกแบบหลักสูตร พึงใช้แนวคิดการศึกษาที่อิงผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcome-based education) และพึงแสดงรูปแบบของหลักสูตร (Curricular model) ซึ่งอาจเป็นการจัดการศึกษาแบบรายวิชาตามเนื้อหา (Discipline-based) ตามระบบร่างกาย (System-based) การใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based) หรือแบบผสมผสาน ในแต่ละชั้นปีหรือแต่ละระยะการศึกษา (Phase) การจัดแบบ Spiral

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
2. สถาบันกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาอย่างไร	2. โครงสร้างหลักสูตรต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 หรือฉบับปัจจุบัน
3. สถาบันดำเนินการอย่างไร เพื่อให้รายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรมีการจัดลำดับ และเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสมตามระยะเวลาของการศึกษา	3. สถาบันพึงอธิบายเนื้อหา ขอบเขต ลำดับและความต่อเนื่องของรายวิชาและส่วนประกอบอื่น ๆ ของหลักสูตร เพื่อทำให้เชื่อมั่นได้ว่ามีความเชื่อมโยงอย่างเหมาะสมระหว่างวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน พฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก รวมถึงการจัดทรัพยากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับระยะเวลาการศึกษา

องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 เนื้อหาหลักสูตร (Curriculum content)

คำอธิบาย สถาบันแสดงให้เห็นว่า ได้เชื่อมโยงเนื้อหาในหลักสูตรที่จำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมนิสิตนักศึกษาสำหรับบทบาทในฐานะแพทย์จบใหม่ที่มีความรู้ความสามารถและสำหรับการฝึกอบรมต่อไปในอนาคต อีกทั้งเนื้อหาของหลักสูตรด้านความรู้อย่างน้อยประกอบด้วย (1) ความรู้ในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (2) ความรู้อื่น ๆ ได้แก่ ศาสตร์ระบบสุขภาพ (health systems science) พฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ เวชจริยศาสตร์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม หลักการทางวิทยาศาสตร์ ระเบียบวิธีวิจัย ชีวสถิติและเวชศาสตร์เชิงประจักษ์ และหลักการบริหารเวชกรรมแบบองค์รวม

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันมีวิธีการอย่างไร ในการกำหนดเนื้อหาแต่ละรายวิชา ให้ครอบคลุมเชื่อมโยง และบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ที่จำเป็น ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	1.1 สถาบันพึงดำเนินการอย่างเป็นระบบในการออกแบบ ปรับปรุง กำหนดเนื้อหาในหลักสูตร ให้ครอบคลุมผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาแพทยศาสตร์ เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ที่ครอบคลุมความรู้ ทักษะ เจตคติ รวมถึงเนื้อหาที่เป็นจุดเน้นของ

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	สถาบัน โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและผลการประเมินหลักสูตรอย่างรอบด้าน 1.2 สถาบันต้องแสดงความเชื่อมโยงระหว่างรายวิชากับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร เช่น การใช้ curriculum mappings 1.3 สถาบันพึงออกแบบเนื้อหาหลักสูตรให้มีความสมดุลและบูรณาการระหว่างศาสตร์ เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่านิสิตนักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร โดยมีความครอบคลุมของศาสตร์ ดังนี้ (1) วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน (2) พฤติกรรมศาสตร์ (3) สังคมศาสตร์ (4) เวชจริยศาสตร์ (5) นิติเวชศาสตร์และกฎหมายทางการแพทย์ (6) วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (7) ศาสตร์ระบบสุขภาพ (8) การแพทย์ทางเลือก (9) ความปลอดภัยของผู้ป่วยและผู้ปฏิบัติงาน (10) ระบบคุณภาพโรงพยาบาล (11) วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิกและทักษะทางคลินิก (12) การวิจัย (13) ความรู้ และความก้าวหน้าต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ครอบคลุมเทคโนโลยีดิจิทัล

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
2. สถาบันดำเนินการอย่างไร ให้มีความสมดุลของสัดส่วนเวลาที่ใช้ในหลักสูตร ที่ทำให้นิสิตนักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้	2. ความสมดุลของสัดส่วนเวลาที่ใช้ในหลักสูตร สถาบันพึงระบุระยะเวลาที่ครอบคลุมในรายวิชาสาขาหลักทางคลินิก (ได้แก่ อายุรศาสตร์ กุมารเวชศาสตร์ สูติศาสตร์และนรีเวชกรรม ศัลยศาสตร์ และออร์โธปิดิกส์) เวชศาสตร์ฉุกเฉิน จิตเวชศาสตร์ เวชศาสตร์ครอบครัว และการฝึกเวชปฏิบัติไม่น้อยกว่า 40 สัปดาห์ ตลอดจรรยาวิชา Humanities and Art ตามความเหมาะสม
3. สถาบันมีแนวคิดในการกำหนดกลุ่มวิชาเฉพาะที่ส่งเสริมศักยภาพตามความสนใจของผู้เรียนอย่างไร	3. สถาบันพึงจัดกลุ่มวิชาเฉพาะที่ส่งเสริมศักยภาพตามความสนใจของผู้เรียนให้เพียงพอ ทั้งนี้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต เพื่อให้นิสิตนักศึกษาเลือกตามความสนใจ โดยให้พิจารณาจัดหลังจากที่นิสิตศึกษามีประสบการณ์ในการเรียนวิชาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องมาเรียบร้อยแล้ว

องค์ประกอบย่อยที่ 2.4 วิธีการจัดการศึกษาและประสบการณ์การเรียนรู้ (Educational methods and experiences)

คำอธิบาย สถาบันพึงใช้กลยุทธ์ทางการศึกษาที่เหมาะสมในการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อทำให้นิสิตมั่นใจได้ว่า นิสิตนักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันออกแบบวิธีการจัดการศึกษาและประสบการณ์การเรียนรู้อย่างไร ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	วิธีการจัดการศึกษาและประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนออกแบบ จัดเตรียม และดำเนินการด้วยกลยุทธ์และวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนของการจัดการเรียนการสอนตาม

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	หลักสูตร และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ เจตคติ และประสบการณ์ที่จำเป็นอย่างรอบด้าน 1.1 การออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ หมายรวมถึงเทคนิคการสอนที่ ออกแบบ เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษามุ่งบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรและ ระดับรายวิชา และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งอาจเป็นการเรียนรู้อย่าง เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ การใช้ประโยชน์จากระบบ virtual learning methods เช่น การเรียนรู้ออนไลน์ การใช้ระบบดิจิทัล หรืออีเลิร์ นนิ่ง การเรียนรู้เป็นกลุ่มหรือเรียนรู้เดี่ยว อาจอยู่ในสถาบันหรือนอกสถาบัน อาจจัดการเรียนรู้ที่ชุมชน โรงพยาบาลระดับทุติยภูมิหรือตติยภูมิ 1.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ควรคำนึงบริบทของประเทศ ความ ต้องการของสังคม ทรัพยากรทางการศึกษา ความหลากหลาย ความ ครอบคลุม และความเสมอภาค (Diversity, Inclusivity and Equity) ใน ระบบสุขภาพ และมีความเชื่อมโยงกับเวชปฏิบัติและภาคสุขภาพ เพื่อให้ นิสิตนักศึกษามีความรู้และทักษะทางคลินิกและวิชาชีพที่เหมาะสมสำหรับ ประกอบวิชาชีพในอนาคต 1.3 สถาบันพึงใช้กลยุทธ์ทางการศึกษาที่เหมาะสมในออกแบบประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เตรียมให้นิสิตนักศึกษามีความรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้ ของตนเอง กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีประสบการณ์การเรียนรู้กับผู้ป่วยตั้งแต่ช่วงต้น ของหลักสูตร และให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในวิจัยต้นฉบับหรืองานวิจัยเชิง

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	ลึก เพื่อให้มั่นใจได้ว่า นิสิตนักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร

องค์ประกอบย่อยที่ 2.5 การกำกับติดตามและการประเมินหลักสูตร (Curriculum monitoring and evaluation)

คำอธิบาย

การติดตามหลักสูตร หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่ากระบวนการจัดการศึกษาเป็นไปในแนวทางที่กำหนดและเพื่อระบุส่วนที่จำเป็นต้องมีการแก้ไข การเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวจะเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารที่เกี่ยวข้องกับการรับนิสิตนักศึกษา การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปวิเคราะห์ และได้ผลการประเมินหลักสูตรเพื่อใช้ตัดสินใจประสิทธิภาพและความพร้อมของสถาบันและหลักสูตร กระบวนการนี้ต้องใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีความเที่ยง และความตรง เพื่อแสดงคุณภาพของหลักสูตร หรือองค์ประกอบหลักของหลักสูตรที่สัมพันธ์กับพันธกิจ รวมถึงผลการเรียนรู้ที่พึงประสงค์

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันประเมินหลักสูตรอย่างไร พร้อมทั้งแสดงผลการประเมินหลักสูตรดังกล่าว	1.1 สถาบันพึงออกแบบระบบและกลไกในการติดตามกระบวนการและผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรอยู่เป็นประจำ ประกอบด้วย บุคคล คณะกรรมการหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการประเมิน ซึ่งควรครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญอย่างน้อย ผู้บริหารการศึกษา อาจารย์ ผู้แทนสถาบัน ร่วมผลิต และนิสิตนักศึกษา มีวงรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนในการติดตามหลักสูตรและประเมินหลักสูตร 1.2 การประเมินหลักสูตร ควรครอบคลุมถึง

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	(1) องค์ประกอบหลักของหลักสูตร (ประกอบด้วย โครงสร้าง เนื้อหาวิชา ระยะเวลาศึกษาของรายวิชาต่าง ๆ ที่ครอบคลุมถึงรายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก) (2) ความก้าวหน้าของนิสิตนักศึกษา (3) บริบทโดยรวม (โครงสร้างองค์กร ทรัพยากร บรรยากาศการเรียนรู้ และวัฒนธรรมองค์กรของกระบวนการจัดการศึกษา) (4) องค์ประกอบเฉพาะของหลักสูตร (ได้แก่ คำอธิบายรายวิชา การจัดประสบการณ์เรียนรู้ และการประเมินผล) (5) ผลสัมฤทธิ์โดยรวม (เช่น ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร ผลการสอบเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม การทำงานหรือเรียนต่อของบัณฑิต) (6) ความรับผิดชอบต่อสังคม 1.3 สถาบันพึงกำหนดแหล่งข้อมูลป้อนกลับสำหรับการประเมินหลักสูตรที่ครอบคลุมอาจารย์ นิสิตนักศึกษา บุคลากรสายสนับสนุน ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต 1.4 สถาบันพึงวิเคราะห์สมรรถนะของนิสิต นักศึกษาในแต่ละชั้นปี และบัณฑิตในแต่ละรุ่น ที่เกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาจริง อัตราการผ่านและตก อัตราการสำเร็จการศึกษาและการตกออก รายงานผลการศึกษานิสิตนักศึกษาในแต่ละรายวิชา ผลการสอบเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม และสมรรถนะระหว่างการศึกษา หลังปริญญาหรือปฏิบัติงาน เป็นต้น มาเปรียบเทียบกับประเด็นที่สำคัญ เช่น

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
2. ผลการประเมินหลักสูตรดังกล่าว ส่งผลต่อการจัดการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรอย่างไร	(1) วัตถุประสงค์หลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (2) การจัดทรัพยากรด้านการศึกษา (3) ภูมิหลังและสถานภาพของนิสิตนักศึกษา (4) คุณสมบัติแรกเข้าของนิสิตนักศึกษาที่กำหนดเพื่อศึกษาในสถาบัน 2. สถาบันพึงระบุนโยบายอุปสรรคหรือโอกาสในการพัฒนาต่อการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ ผลลัพธ์สำคัญของการจัดการศึกษาของหลักสูตร ตลอดจนข้อมูลป้อนกลับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาหรือเป็นข้อมูลนำเข้าในการพัฒนาหลักสูตร

องค์ประกอบย่อยที่ 2.6 การบริหารจัดการหลักสูตร (Curriculum Administration) รอยกว้าง

คำอธิบาย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีหน้าที่ควบคุมให้การจัดการหลักสูตรเป็นไปตามกฎ ข้อบังคับ และกำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และรูปแบบของหลักสูตร รวมถึงจัดสรรทรัพยากรในการดำเนินการหลักสูตรให้เพียงพอ

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันออกแบบโครงสร้างองค์กรที่มีหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรไว้อย่างไร	1. สถาบันพึงจัดให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรในระดับต่าง ๆ โดยกำหนดบทบาทความรับผิดชอบ ที่ครอบคลุมการจัดการศึกษาทั้งในสถาบันและสถาบันร่วมผลิต โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เหมาะสมเป็นคณะกรรมการบริหารหลักสูตรตามบริบทของสถาบัน
2. สถาบันออกแบบการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างไรเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ พันธกิจด้านการจัดการศึกษา และเป็นไปตามกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	2. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพึงดำเนินการให้

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	2.1 การบริหารหลักสูตรเป็นไปตามกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (รวมบันทึกข้อตกลงความเข้าใจ) ทั้งในระดับสถาบัน แพทยสภา และกระทรวงการอุดมศึกษา 2.2 การกำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และรูปแบบของหลักสูตร และรายวิชา

องค์ประกอบที่ 3 การประเมินนิสิตนักศึกษา (Student assessment)

ความสำคัญของหัวข้อนี้ (Importance of this area)

การประเมินผลช่วยสร้างแรงจูงใจ ชี้นำ เสริมสร้าง และปรับปรุงการเรียนรู้พร้อมกับให้ข้อมูลป้อนกลับ ในบริบทของสถาบันจำเป็นต้องมีระบบการประเมินผลที่ประกอบด้วยการประเมินหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองเป้าหมายของสถาบันและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

องค์ประกอบย่อยที่ 3.1 นโยบายและระบบการประเมินผล (Assessment policy and system)

คำอธิบาย สถาบันพึงกำหนดนโยบายการประเมินผลนิสิตนักศึกษาและมีระบบ เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติผ่านวิธีการประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร อีกทั้งมีการเผยแพร่นโยบายดังกล่าวให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันใช้หลักการและวิธีการประเมินผลอะไรบ้าง ที่แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	1. นโยบายการประเมินผล ต้องระบุแนวทางและสนับสนุนการดำเนินการประเมินรวบยอดและการประเมินความก้าวหน้าในเรื่องของความรู้ ทักษะทางคลินิก และพฤติกรรมที่จำเป็นสำหรับการเป็นแพทย์ ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละระดับ และสอดคล้องกับระเบียบ ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา
2. สถาบันกำหนด ระบุ และเผยแพร่หลักการ วิธีการ และวิธีปฏิบัติ ที่ใช้ในการประเมินผลนิสิตนักศึกษาอย่างไร	2. วิธีการประเมินผลนิสิตนักศึกษา ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของ (1) การเลือกใช้วิธีการ เครื่องมือวัดผล (2) ระยะเวลาหรือจำนวนครั้งของการสอบ (3) การตัดสินผลการศึกษาแบบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่ม ทั้งนี้ควรครอบคลุมไปถึงระบบการตรวจสอบและป้องกันการทุจริตในการประเมินผล รวมทั้งควรเผยแพร่แนวทางดังกล่าวให้กับนิสิตนักศึกษาได้รับทราบอย่างทั่วถึง

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
3. สถาบันมีแนวทางในการอุทธรณ์ผลการประเมินอย่างไร 4. สถาบันทำให้เชื่อมั่นได้อย่างไรว่า การประเมินผลมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน	3. สถาบันพึงกำหนดแนวทางในการอุทธรณ์ผลการประเมิน ครอบคลุมทั้งช่องทาง วิธีการและบุคคลหรือคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ 4.1 ความโปร่งใส หมายถึง มีการประกาศวิธีการประเมินและตัดสินผลล่วงหน้า ดำเนินการตัดสินผลในรูปคณะกรรมการ 4.2 ตรวจสอบได้ หมายถึง การจัดให้มีระบบและกลไกเพื่อรองรับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญภายนอกเมื่อมีความจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบ 4.3 ปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง ผลประโยชน์ส่วนบุคคลหรือสถาบันขัดแย้งกับความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน เช่น อาจารย์ผู้ประเมินเป็นเครือญาติกับผู้เรียน สถาบันได้ประโยชน์จากการปรับเกณฑ์ผ่านการประเมิน ทั้งนี้ควรแสดงเอกสารที่สำแดงการปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อนของกรรมการ

องค์ประกอบย่อยที่ 3.2 การประเมินเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ (Assessment in support of learning)

คำอธิบาย สถาบันพึงมีระบบการประเมินความก้าวหน้า ที่ให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอซึ่งช่วยระบุจุดแข็ง จุดอ่อนและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน อันเป็นการเสริมสร้างทางการศึกษา เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่านักเรียนทุกคนมีโอกาสบรรลุศักยภาพของตนเอง

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันใช้หลักการและวิธีการประเมินผลอะไร และดำเนินการอย่างไร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน 2. สถาบันมีระบบที่สนับสนุนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการศึกษาอย่างไร	1.1 สถาบันต้องมีระบบการวัดและประเมินผล เช่น formative assessment, self-assessment, peer-assessment, summative assessment และต้องมีการให้ข้อมูลป้อนกลับที่ระบุถึงจุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อช่วยให้นักเรียนมีการเรียนรู้ดีขึ้น 1.2 การให้ข้อมูลป้อนกลับจากการประเมิน ควรดำเนินการอย่างสร้างสรรค์ เป็นธรรม และทันกาล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการประเมินตั้งแต่ระยะแรกและต่อเนื่องตลอดหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ 1.3 การประเมินความก้าวหน้า เป็นการเสริมสร้างทางการศึกษาทำให้เชื่อมั่นได้ว่านักเรียนทุกคนมีโอกาสพัฒนาตามศักยภาพ 2. สถาบันพึงมีระบบสนับสนุนให้กับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการศึกษา เพื่อการระบุนักเรียนที่ต้องการ และให้การซ่อมเสริมหรือบอกแนวทางในการเรียนรู้

องค์ประกอบย่อยที่ 3.3 การประเมินเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ (Assessment in support of decision-making)

คำอธิบาย สถาบันพึงมีระบบการประเมินที่ใช้ตัดสินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา ชั้นปี ช่วงชั้น (Phase) และการสำเร็จการศึกษาของนิสิตนักศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ และมีการออกแบบอย่างเหมาะสม มีความเที่ยงและความตรง

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันกำหนดเครื่องมือและเกณฑ์สอบผ่าน ในระดับรายวิชา ชั้นปี ช่วงชั้น และการสำเร็จการศึกษาของนิสิตศึกษาอย่างไร ที่แสดงให้เห็นว่านิสิต นักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละระดับ (ซึ่งรวมถึงเงื่อนไขการสอบซ่อม (ถ้ามี))	1.1 สถาบันมีระบบการวัดและประเมินผลเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินความก้าวหน้าและการสำเร็จการศึกษาของนิสิตนักศึกษา ที่ครอบคลุมทุกผลลัพธ์การเรียนรู้โดยไม่ชดเชยกัน (noncompensatory) 1.2 การประเมินผลเพื่อการตัดสินใจในข้อนี้ เป็นการประเมินที่มีความสำคัญ สถาบันต้องแสดงความรับผิดชอบต่อความสำคัญในการปกป้องผู้ป่วย เป็นการตัดสินผลสัมฤทธิ์รายทาง (Milestone) ของนิสิตนักศึกษา เช่น การเลื่อนระดับ การสำเร็จการศึกษา โดยการประเมินผลจะต้องยุติธรรมกับนิสิตนักศึกษา และต้องรับรองความสามารถของนิสิตนักศึกษาต่อทุกผลลัพธ์การเรียนรู้ และต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพ 1.3 สถาบันต้องแสดงวิธีการ เครื่องมือและเกณฑ์การตัดสินผลที่ใช้วัดผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละระดับ

องค์ประกอบย่อยที่ 3.4 การควบคุมคุณภาพของการประเมิน (Quality control of assessment)

คำอธิบาย สถาบันพึงมีกลไกในการประกันคุณภาพของการวัดและประเมินผล และนำข้อมูลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคณาจารย์ หลักสูตร และสถาบัน

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันจัดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพของการวัดและประเมินผลอย่างไร	1. การประกันคุณภาพของการวัดและประเมินผล ต้องครอบคลุม การควบคุม กำกับ และตรวจสอบในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ รวมทั้งแสวงหาข้อมูลที่ได้จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับ

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
2. ข้อมูลที่ได้จากการประกันคุณภาพของการวัดและประเมินผล นำมาใช้ในการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผล การจัดเรียนการสอน หลักสูตร และการพัฒนาอาจารย์อย่างไร	การวัดและประเมินผล เช่น นิสิตนักศึกษา คณาจารย์ รวมทั้งข้อมูลจากการดำเนินการด้านการวัดและประเมินผล มาวิเคราะห์ผล และนำผลดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร คณาจารย์ และสถาบัน 2. ข้อมูลจากการวัดและประเมินผล ควรครอบคลุมการประเมินความเที่ยงและความตรงของแต่ละเครื่องมือการประเมินผล มีการวิเคราะห์เพื่อให้เชื่อมั่นว่าวิธีการและเครื่องมือการประเมินผลแต่ละประเภทมีคุณภาพ 3. การประเมินระบบการวัดและประเมินผล อาจพิจารณาให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 นิสิตนักศึกษา (Students)

ความสำคัญของหัวข้อนี้ (Importance of this area)

นโยบายการคัดเลือกและรับเข้าศึกษาที่เหมาะสม รวมถึงระบบสนับสนุนนักศึกษา มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา การบริหารจัดการ และผลลัพธ์การเรียนรู้ ตลอดจนความเป็นอยู่ที่ดีของนักศึกษา

องค์ประกอบย่อยที่ 4.1 นโยบายการคัดเลือกและรับเข้า (Selection and admission policy)

คำอธิบาย สถาบันกำหนดนโยบายการคัดเลือกและรับเข้า และเปิดเผยต่อสาธารณะ โดยครอบคลุมวัตถุประสงค์ หลักการ เกณฑ์การคัดเลือก และกระบวนการรับเข้า

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. นโยบายการคัดเลือกและรับเข้า มีความสอดคล้องกับข้อกำหนดเชิงนโยบายระดับประเทศ ความต้องการของระบบสุขภาพระดับประเทศหรือพื้นที่ และ บริบทและพันธกิจของสถาบันอย่างไร	1.1 กรณีสถาบันมีกระบวนการคัดเลือกและรับเข้าตามหลักเกณฑ์และนโยบายระดับประเทศ สถาบันพึงนำแนวทางดังกล่าวมาประยุกต์ใช้นโยบายการคัดเลือกและรับเข้าระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย กำกับดูแลโดยที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) และกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (กสพท) การคัดเลือกและรับเข้าตามนโยบายระดับประเทศ ต้องคำนึงถึงความชัดเจนในการปฏิบัติ ความสอดคล้องเชิงนโยบาย ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ การปรับปรุงคุณภาพตามบริบททางสังคม วัฒนธรรมและความต้องการของชุมชนหรือภูมิภาคที่สถาบันตั้งอยู่ ตลอดจนแผนการพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ 1.2 กรณีสถาบันกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับกระบวนการคัดเลือกและรับเข้าด้วยตนเอง สถาบันคำนึงถึงความสอดคล้องกับพันธกิจบริบทของสถาบันซึ่ง

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
2. สถาบันกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติการคัดเลือกและรับเข้าให้เกิดความโปร่งใส เท่าเทียมและยุติธรรม รวมทั้งมีกระบวนการจัดการข้อร้องเรียนอย่างไร	อาจครอบคลุมถึงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และความต้องการของระบบสุขภาพ รวมทั้งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การคัดเลือกและนโยบายรับเข้าตามนโยบายของสถาบันเอง และต้องคำนึงถึงความเชื่อมโยงกับพันธกิจ การปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมาย และกฎระเบียบ การพิจารณาบริบททางสังคม วัฒนธรรมและความต้องการของชุมชนหรือภูมิภาคที่สถาบันตั้งอยู่ 2.1 นโยบายการคัดเลือกและรับเข้าพึงคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ (1) ความเหมาะสมของจำนวนผู้เรียน และความเพียงพอของทรัพยากร ศักยภาพ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของสถาบัน เพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันสามารถคงคุณภาพการจัดการศึกษาได้ตามพันธกิจอย่างยั่งยืน (2) มีความโปร่งใส ยุติธรรม (3) ความหลากหลายและความเท่าเทียม (4) นโยบายและแนวปฏิบัติการรับสมัครเข้า การขอเลื่อนการเข้าศึกษา และการรับโอนย้ายนิสิตนักศึกษาจากสถาบันหรือหลักสูตรอื่น 2.2 กระบวนการคัดเลือกต้องประกอบด้วย (1) เกณฑ์หรือข้อกำหนดในการคัดเลือก (2) ขั้นตอนในกระบวนการรับเข้า (3) กลไกการจัดการข้อร้องเรียน

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
3. สถาบันเผยแพร่ข้อมูลนโยบายการคัดเลือกและรับเข้าต่อสาธารณะอย่างไร 4. สถาบันมีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงนโยบายการคัดเลือกและรับเข้าอย่างสม่ำเสมออย่างไร	2.3 ความหลากหลาย พึงพิจารณาการยอมรับและให้คุณค่าแก่ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม ประสบการณ์และมุมมองของบุคคล โดยปราศจากอคติและการเลือกปฏิบัติ 2.4 ความเท่าเทียม การเข้าถึงระบบการศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต โดยปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของเพศ เพศสภาพ เชื้อชาติ ศาสนา สถานะทางสังคม เศรษฐกิจ หรือข้อจำกัดด้านสุขภาพ โดยให้เป็นไปตามประกาศกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย 2.5 การรับสมัครซ้ำ และความยุติธรรมในการสมัครเข้าศึกษาอีกครั้ง ในกรณีที่ไม่ได้รับคัดเลือกในการสมัครครั้งแรก 2.6 การขอเลื่อนการเข้าศึกษา ความชัดเจนและความเป็นธรรมในการขอเลื่อนการเข้าศึกษาของผู้ได้รับคัดเลือก อาจเกิดจากเหตุผลส่วนตัวหรือเหตุผลทางวิชาการ 2.7 การรับโอนย้ายจากสถาบันหรือหลักสูตรอื่น การเทียบเคียง พิจารณาคุณสมบัติและความเข้ากันได้ระหว่างหลักสูตรอย่างเป็นธรรม สถาบันพึงแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องเทียบเคียงกันได้ระหว่างหลักสูตรที่เทียบโอนเพื่อทำให้มั่นใจได้ว่าผู้เรียนสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรตามมาตรฐานหลักสูตร โดยเฉพาะการรับโอนย้ายระหว่างการศึกษาดังกล่าวหลักสูตร

องค์ประกอบย่อยที่ 4.2 การให้คำปรึกษาและสนับสนุนนิสิตนักศึกษา (Student counseling and support)

คำอธิบาย สถาบันจัดให้มีระบบสนับสนุนนิสิตนักศึกษา ครอบคลุมการให้คำปรึกษาด้านวิชาการ สังคม สุขภาพกาย สุขภาพใจ การเงิน รวมทั้งการแนะแนว ด้านอาชีพ และการรักษาความลับ

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันมีแนวทางบริหารจัดการระบบสนับสนุนด้านต่าง ๆ เพื่อค้นหา และตอบสนองความต้องการของนิสิตนักศึกษาอย่างไร	1.1 นิสิตนักศึกษาอาจมีความต้องการขอการสนับสนุนด้านต่าง ๆ ที่ครอบคลุม การพัฒนาทักษะด้านวิชาการ ความช่วยเหลือด้านสุขภาพกาย ใจ และสวัสดิการส่วนบุคคล การจัดการด้านการเงิน การวางแผนอาชีพ และองค์การนิสิตนักศึกษา 1.2 สถาบันมีแนวทางบริหารจัดการและสนับสนุนกรณีเกิดภาวะฉุกเฉินกับนิสิตนักศึกษา เช่น อุบัติเหตุ หรือสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นต้น 1.3 สถาบันมีกระบวนการค้นหาและติดตามเพื่อให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม 1.4 การบริหารจัดการระบบสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ต้องครอบคลุมด้านการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรเพื่อสนับสนุน/ช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา รวมถึงการดำเนินการ เช่น กองทุนสนับสนุนภายใน/ภายนอก
2. สถาบันมีแนวทางการสื่อสารระบบสนับสนุนต่าง ๆ แก่นิสิตนักศึกษาและคณาจารย์อย่างทั่วถึงอย่างไร	2. สถาบันมีกระบวนการจัดการเพื่อนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลการสนับสนุนด้านต่าง ๆ สู่สาธารณะ การเข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียม
3. สถาบันมีระบบและกลไกในการรักษาความลับของนิสิตนักศึกษาอย่างไร	3.1 สถาบันต้องจัดให้มีระบบและกลไกในการรักษาความลับของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพกาย ใจ หรือปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ ของ

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
4. องค์กรนิสิตนักศึกษาทำงานร่วมกับสถาบันเพื่อบริหารจัดการ / พัฒนาระบบสนับสนุนอย่างไร 5. สถาบันทบทวนและปรับปรุงระบบสนับสนุนโดยนิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมอย่างไร	นิสิตนักศึกษา รวมถึงการส่งต่อข้อมูลระหว่างสถาบันผลิตแพทย์และสถาบันร่วมผลิต 3.2 สถาบันพึงสร้างความตระหนักรู้แก่คณาจารย์ บุคลากรในด้านการจัดการข้อมูลความลับ ข้อมูลที่อ่อนไหว ข้อมูลส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษา 4. สถาบันพึงจัดตั้งองค์กรนิสิตนักศึกษาเพื่อสร้างความมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษาในการทำงานร่วมกับสถาบันในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ศักยภาพ และคุณลักษณะวิชาชีพแก่นิสิตนักศึกษา การดูแลหอพักแก่นิสิตนักศึกษา การส่งเสริมด้านการจัดกิจกรรม ด้านการเงิน

องค์ประกอบย่อยที่ 4.3 ความประพฤติของนิสิตนักศึกษา (Student code of conduct)

คำอธิบาย สถาบันพึงมีการกำหนดคุณลักษณะ แนวทางและการดำเนินการ เพื่อกำกับดูแล และส่งเสริมความประพฤติของนิสิตนักศึกษาให้เหมาะสม

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันมีแนวทางและดำเนินการในการกำกับดูแล และส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสมต่อเพื่อน บุคลากรของสถาบัน บุคลากรทางการแพทย์อื่น รวมถึงผู้ป่วยญาติ และสังคมอย่างไร	1.1 สถาบันพึงมีการกำหนดคุณลักษณะและแนวทางการกำกับดูแล และส่งเสริมความประพฤติของนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสม ให้ครอบคลุมจรรยาบรรณนิสิตนักศึกษา บุคลิกภาพ ศักยภาพและคุณลักษณะวิชาชีพ

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	1.2 สถาบันพึงระบупฏิกรรมที่ไม่พึงประสงค์ กำหนดบทลงโทษ และแนวทางการกำกับดูแลเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเข้าสู่วิชาชีพ และให้สอดคล้องกับข้อบังคับของแพทยสภา

องค์ประกอบที่ 5 คณาจารย์ (Academic Staff)

ความสำคัญของหัวข้อนี้ (Importance of this area)

จำนวนคณาจารย์ที่เพียงพอ มีคุณสมบัติที่เหมาะสม และมีความมุ่งมั่น ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยฝ่ายบริหารของสถาบัน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

อนึ่งอาจารย์ในองค์ประกอบนี้ หมายรวมถึง อาจารย์ในสถาบันร่วมผลิต

องค์ประกอบย่อยที่ 5.1 นโยบายการสรรหาและคัดเลือกคณาจารย์ (Academic staff establishment policy)

คำอธิบาย สถาบันมีจำนวนและประเภทของอาจารย์ที่มีคุณสมบัติและคุณวุฒิเหมาะสมที่จำเป็นต่อการสอนตามหลักสูตร จำนวนนิสิตนักศึกษาที่กำหนด และรูปแบบการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับบริบทและพันธกิจของสถาบัน

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันมีแนวทางในการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์อย่างไร	1. สถาบันต้องกำหนดนโยบาย และการดำเนินการในการสรรหาอาจารย์ที่สอดคล้องกับพันธกิจของสถาบัน เพื่อดำเนินการสอนในหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึง (1) ความสมดุลของจำนวน และประเภท (เต็มเวลา/ไม่เต็มเวลา/พิเศษ แพทย์/ไม่เป็นแพทย์) (2) คุณสมบัติ คุณวุฒิและสมรรถนะของอาจารย์ (3) ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี ฉบับปัจจุบัน
2. สถาบันกำหนดจำนวนและประเภทของอาจารย์อย่างไรที่ให้นิสิต นักศึกษามีสมรรถนะที่เพียงพอต่อการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้	2. สถาบันพึงกำหนดจำนวนและบทบาทของอาจารย์เพื่อกำกับดูแล และจัดการเรียนรู้ ให้ครอบคลุมด้าน (1) ประสบการณ์คลินิกผู้ป่วยใน (2) ประสบการณ์คลินิกผู้ป่วยนอก

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	(ในแผนกอายุรศาสตร์ ศัลยศาสตร์ สูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา กุมารเวชศาสตร์ ออร์โธปิดิกส์ และเวชศาสตร์ฉุกเฉิน) (3) ประสบการณ์เรียนรู้แบบ Active learning เช่น PBL, TBL เป็นต้น (4) หัตถการทางคลินิกในระดับที่ 1.1 เพื่อให้บัณฑิตศึกษามีสมรรถนะที่เพียงพอต่อการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ (ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในภาคผนวก)

องค์ประกอบย่อยที่ 5.2 การกิจและจรรยาบรรณของคณาจารย์ (Academic staff performance and conduct)

คำอธิบาย สถาบันพึงระบุและสื่อสารความคาดหวังที่มีต่อการกิจและจรรยาบรรณของคณาจารย์

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันมีการกำหนด สัดส่วนภาระงานและสื่อสารสู่อาจารย์ รวมทั้งกำกับติดตามภาระงานอย่างไร เพื่อช่วยให้บรรลุพันธกิจของสถาบัน 2. สถาบันดำเนินการอย่างไร เพื่อให้อาจารย์มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน ให้นักศึกษามีสมรรถนะตามผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร	1. สถาบันต้องมีการกำหนดสัดส่วนของความรับผิดชอบของอาจารย์ สื่อสาร และกำกับติดตามภาระงานการปฏิบัติงานให้เกิดความสมดุลระหว่างการสอน การวิจัย การบริการ 2.1 สถาบันพึงติดตามสมรรถนะของอาจารย์ทั้งบรรจุใหม่และปัจจุบัน เพื่อให้สถาบันสามารถเตรียมความพร้อมและพัฒนาอาจารย์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาจารย์ในสถาบันผลิตแพทย์หรือกรอบมาตรฐานที่เทียบเท่า 2.2 สถาบันควรจัดให้อาจารย์บรรจุใหม่ได้รับการปฐมนิเทศภายในระยะเวลา 1 ปี และผ่านการฝึกอบรมด้านแพทยศาสตรศึกษา และการประกันคุณภาพภายในระยะเวลา 2 ปีหลังจากการเริ่มปฏิบัติหน้าที่อาจารย์

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
3. สถาบันดำเนินงานกำกับติดตามพฤติกรรมของอาจารย์ตามจรรยาบรรณอาจารย์อย่างไร	2.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พึงได้รับการประเมินตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาจารย์ในสถาบันผลิตแพทย์หรือกรอบมาตรฐานที่เทียบเท่า ตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป 3.1 สถาบันพึงกำหนดจรรยาบรรณอาจารย์ และนโยบาย SAFE medical school ของ กสพท เพื่อเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติ การดูแล การให้คำปรึกษาและการมีปฏิสัมพันธ์ต่อนิสิตนักศึกษา โดยจัดให้มีการส่งเสริมและกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง 3.2 สถาบันพึงกำหนดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของคณาจารย์ และกำกับติดตามพฤติกรรม 3.3 สถาบันควรมีการยกย่องชมเชยคณาจารย์ในด้านการสอน การวิจัย และการบริการอย่างเหมาะสม

องค์ประกอบย่อยที่ 5.3 การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (Continuing professional development for academic staff)

คำอธิบาย สถาบันพึงบานโยบายที่กำหนดไปปฏิบัติในด้านการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องของอาจารย์

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันกำหนดนโยบายและดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาชีพและด้านการศึกษาอย่างไร	1.1 สถาบันกำหนดนโยบายการพัฒนาอาจารย์ ความก้าวหน้าทางการจัดการศึกษา วิชาการ วิชาชีพ การวิจัย และสื่อสารถ่ายทอดแก่อาจารย์ 1.2 สถาบันพึงบานการให้อาจารย์ทุกคนต้องได้รับการพัฒนาในด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยอาจารย์แต่ละท่านควรได้รับการพัฒนาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อปี และด้านแพทยศาสตรศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ชั่วโมงต่อปี

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	1.3 สถาบันจัดสรรงบประมาณ หรือทรัพยากรที่จะสนับสนุนในการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 6 ทรัพยากรทางการศึกษา (Educational Resources)

ความสำคัญของหัวข้อนี้ (Importance of this area)

ทรัพยากรการศึกษาที่เพียงพอ หมายรวมถึงทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรทางคลินิกและแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการจัดการหลักสูตร

องค์ประกอบย่อยที่ 6.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพ (Physical facilities for teaching and learning)

คำอธิบาย สถาบันมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพอย่างเพียงพอ เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าสามารถดำเนินการได้ตามหลักสูตร

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันดำเนินการอย่างไร ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพอย่างเพียงพอสำหรับบุคลากรและนิสิตนักศึกษา เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าสามารถดำเนินการได้ตามหลักสูตร	1. สถาบันพึงจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพและสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้แก่ พื้นที่ห้องเรียน ห้องบรรยาย ห้องเรียนกลุ่มย่อย ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกทักษะทางคลินิก ห้องสมุด สถานที่สำหรับศึกษาด้วยตนเอง ห้องพัก ห้องทำงานของบุคลากรและอาจารย์ ตลอดจนหอพัก สวัสดิการ สโมสรนิสิตนักศึกษา สถานที่สำหรับการกีฬาและสันทนาการ วัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ที่เพียงพอต่อจำนวนนิสิตนักศึกษา บุคลากรและอาจารย์
2. สถาบันดำเนินการอย่างไร เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่า มีการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ให้มีความปลอดภัยสำหรับบุคลากร นิสิตนักศึกษา ผู้ป่วย และญาติ	2. สถาบันพึงจัดการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ และระบบบริหารความเสี่ยงด้านสุขภาพและสภาพแวดล้อมของสถาบัน เช่น การจัดการขยะติดเชื้อ/ของมีคม แนวทางปฏิบัติเมื่อถูกของมีคมหรือสารคัดหลั่ง กระเด็น ระบบรักษาความปลอดภัยทั้งภายในสถาบันผลิตแพทย์ สถาบันร่วม

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	ผลิต ที่พักอาศัย การเดินทาง การป้องกันภัยพิบัติ อัคคีภัย อุบัติเหตุ รวมทั้งความปลอดภัยของนิสิตนักศึกษาต่อการคุกคามทางเพศ

องค์ประกอบย่อย 6.2 ทรัพยากรเพื่อการฝึกอบรมทางคลินิก (Clinical training resources)

คำอธิบาย สถาบันมีทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอ เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่านิสิตนักศึกษาได้รับการฝึกอบรมทางคลินิกตามที่กำหนด

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันบริหารจัดการอย่างไร เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่า มีทรัพยากรเพื่อการฝึกอบรมทางคลินิกอย่างเพียงพอ	1. สถาบันพึงแสดงถึงการควบคุมดูแลการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการฝึกอบรมทางคลินิก รวมถึงความเหมาะสมของ (1) ประเภทและจำนวนผู้ป่วย ทั้งในโรงพยาบาลหลัก โรงพยาบาลสมทบ แหล่งฝึกในชุมชน (2) วัสดุครุภัณฑ์ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อ การฝึกทางคลินิก ทุนจำลองเพื่อฝึกทักษะ หัตถการทางคลินิก ผู้ป่วยจำลอง (3) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (4) ความเชี่ยวชาญของคณาจารย์ทั้งในด้าน การแพทย์และการวิจัย
2. สถาบันดำเนินการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานทางคลินิกอย่างไร เพื่อให้ นิสิตนักศึกษابرรลุผลลัพท์การเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วย	2.1 การควบคุมการปฏิบัติงานทางคลินิกทั้งในและนอกเวลา ครอบคลุมถึง การจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ การฝึกทักษะทางคลินิกให้สอดคล้องกับระยะ ของการศึกษา ระบบการกำกับดูแลการปฏิบัติงานทางคลินิก การจัดให้นิสิต นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยอย่างเหมาะสมและปลอดภัย ทั้งจำนวนและ ประเภทของผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน รวมถึงการสอนข้างเตียงและการสอนที่ แผนกผู้ป่วยนอก

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	2.2 สถาบันควรแสดงผลลัพธ์การฝึกปฏิบัติทางคลินิกของนิสิตนักศึกษาแต่ละราย เช่น สัตส่วนอาจารย์ต่อนิสิตนักศึกษาในการสอนผู้ป่วยใน ผู้ป่วยนอก คุณสมบัติของผู้กำกับดูแลที่เหมาะสม

องค์ประกอบย่อยที่ 6.3 เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology)

คำอธิบาย สถาบันดำเนินการให้มีการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอ เพื่อสนับสนุนพันธกิจและหลักสูตรของสถาบัน

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันมีนโยบาย ดำเนินการ และกำกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไร เพื่อการศึกษาและดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ให้อยู่ในกรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คุณธรรม จริยธรรม	เพื่อการดำเนินงานหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ สถาบันต้องจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการดูแลผู้ป่วยอย่างเหมาะสม ในประเด็นต่อไปนี้ 1.1 เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในและภายนอก เครื่องมือใหม่ ๆ Learning management system (LMS) ตลอดจนฐานข้อมูลเพื่อการเรียนรู้และวิจัย 1.2. ฐานข้อมูลสารสนเทศที่สถาบันจัดเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการทำวิจัย เช่น ข้อมูลในห้องสมุดและฐานข้อมูลทางวิชาการสาขาแพทยศาสตร์ เช่น UpToDate, Clinical Key, ScienceDirect รวมทั้งมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมพื้นที่ต่าง ๆ ในสถาบัน มีการฝึกอบรมหรือคู่มือการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และ e-resources ของสถาบัน 1.3. การดำเนินการให้นิสิตนักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลผู้ป่วยเพื่อการดูแลผู้ป่วยผ่านระบบ Hospital Information System (HIS) ได้อย่างเหมาะสมโดย

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
	คำนึงถึงระดับหรือชั้นความลับของข้อมูลผู้ป่วย รวมทั้งมีการทบทวนระบบสารสนเทศโรงพยาบาล 1.4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้คำนึงถึงระบบบริหารจัดการ และอยู่ในกรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม เช่น การรักษาความลับของผู้ป่วย การเคารพในความเป็นส่วนตัว การตรวจจับการใช้อินเทอร์เน็ตผิดกฎหมาย การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อการศึกษาและวิจัย เป็นต้น 1.5. การส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางสุขภาพดิจิทัล (digital health literacy) และการใช้เทคโนโลยีร่วมบริบาล (technology enabled care) ผู้ป่วยให้กับอาจารย์ นิสิตนักศึกษาและบุคลากร 1.6. การกำกับดูแลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนิสิตนักศึกษาให้อยู่ในกรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คุณธรรม จริยธรรม

องค์ประกอบย่อยที่ 6.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านแพทยศาสตรศึกษา (Medical education expertise)

คำอธิบาย สถาบันพึงปรึกษาและพัฒนาผู้เชี่ยวชาญด้านแพทยศาสตรศึกษา เพื่อพัฒนาการบริหารหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันกำหนดนโยบายในการใช้ประโยชน์ผู้เชี่ยวชาญด้านแพทยศาสตรศึกษาและนำไปปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตร วิธีการจัดการศึกษาและประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลอย่างไร	1. สถาบันพึงดำเนินการใช้ประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญด้านแพทยศาสตรศึกษา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญต่อการพัฒนาหลักสูตร วิธีการจัดการศึกษาและประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล ทั้งนี้ อาจเป็นบุคคลภายในหรือภายนอกสถาบันก็ได้
2. สถาบันดำเนินการอย่างไร ให้มีผู้เชี่ยวชาญด้านแพทยศาสตรศึกษา	2. สถาบันพึงให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญด้านแพทยศาสตรศึกษา โดยการกำหนดนโยบายและดำเนินการ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนเพื่อการพัฒนา และอาจจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านแพทยศาสตรศึกษา ซึ่งมีหน้าที่อบรมและวิจัยด้านแพทยศาสตรศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านแพทยศาสตรศึกษา หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง (เช่น ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์) หรือผู้สำเร็จหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผู้ฝึกอบรม หรือผู้ที่มีประสบการณ์การวิจัยด้านแพทยศาสตรศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือผู้ที่มีประสบการณ์ด้านแพทยศาสตรศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

องค์ประกอบที่ 7 การประกันคุณภาพ (Quality Assurance)

ความสำคัญของหัวข้อนี้ (Importance of this area)

การทบทวนกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันอย่างสม่ำเสมอ โดยมีระบบประกันคุณภาพในระดับสถาบัน จะช่วยให้มั่นใจได้ว่ากิจกรรมเหล่านั้นเหมาะสมและสอดคล้องกับพันธกิจและหลักสูตร

องค์ประกอบย่อยที่ 7.1 ระบบการประกันคุณภาพ (The quality assurance system)

คำอธิบาย สถาบันพึงดำเนินการประกันคุณภาพ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบด้านการศึกษา การวิจัย การบริการวิชาการและหรือการบริการวิชาชีพ การบริหารจัดการ รวมทั้งพันธกิจอื่น ๆ ของสถาบัน

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันดำเนินการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ EdPEX หรือ TQA อย่างไร	1.1 สถาบันต้องดำเนินการประเมินคุณภาพภายในระดับสถาบัน ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อย่างน้อย 1 ครั้งในรอบ 5 ปี โดยต้องจัดทีมประเมินไม่น้อยกว่า 3 คน ที่มีผู้ตรวจประเมินเป็นผู้ตรวจประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หรือเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) และในกรณีที่ผู้ตรวจประเมินมาจากสถาบันอุดมศึกษาเดียวกัน ต้องเป็นผู้ตรวจประเมินจากต่างคณะเป็นกรรมการ พร้อมแสดงรายงานผลการประเมิน และแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 1.2 การตรวจประกันคุณภาพภายในระดับสถาบันตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) โดยผู้ประเมินภายนอก ต้องมีผลการประเมินไม่น้อยกว่า 200 คะแนน

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
2. สถาบันดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับสถาบัน อย่างไร	2. สถาบันต้องกำหนดระบบและดำเนินการประเมินคุณภาพภายในระดับสถาบัน และนำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นประจำทุกปี

เอกสารอ้างอิง

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 14 พฤศจิกายน 2565

องค์ประกอบที่ 8 การกำกับดูแลและการบริหารจัดการ (Governance and Administration)

ความสำคัญของหัวข้อนี้ (Importance of this area)

การดำเนินกิจกรรมด้านการศึกษา การวิจัย และการประกันคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยการบริหารจัดการ การจัดสรรงบประมาณ และระบบความรับผิดชอบต่อที่เกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

องค์ประกอบย่อยที่ 8.1 การบริหารทรัพยากรและการบริหารความเสี่ยง (Resource management and risk management)

คำอธิบาย สถาบันมีการกำหนดระบบการบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา และการบริหารความเสี่ยงด้านการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันมีแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณอย่างไร ให้สอดคล้องกับการบริหารหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต	1.1 สถาบันต้องระบุผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการ และอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนในการจัดสรรทรัพยากรรวมทั้งงบประมาณ 1.2 สถาบันต้องแสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรจากสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ ณ สถาบันร่วมผลิต และ/หรือ ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิกที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนั้น ๆ 1.3 สถาบันต้องแสดงให้เห็นทั้งแหล่งงบประมาณ จำนวนเงินงบประมาณ และการจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอ รวมถึงงบประมาณเพื่อการพัฒนาอาจารย์ทางการศึกษา 1.4 การจัดสรรและกระจายทรัพยากรบ่งบอกถึงความเป็นอิสระและการมีเสรีภาพทางวิชาการของสถาบัน

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
2. สถาบันมีระบบบริหารความเสี่ยงด้านการศึกษาอย่างไร	1.5 ในกรณีสถาบันเอกชน ต้องแสดงผลลัพธ์การบริหารจัดการมูลนิธิที่แสดงให้เห็นว่า มีทุนสำรองเพียงพอในการดำเนินการเพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอน หรือเพื่อกิจกรรมอื่น ๆ สำหรับการเรียนการสอน 2. ระบบบริหารความเสี่ยง ครอบคลุม การระบุความเสี่ยง ความสำคัญ การแก้ปัญหา และการป้องกัน

องค์ประกอบย่อยที่ 8.2 ผู้แทนนิสิตนักศึกษาและคณาจารย์ (Student and academic staff)

คำอธิบาย สถาบันมีนโยบายและการดำเนินงานให้นิสิตนักศึกษาและคณาจารย์มีส่วนร่วมหรือให้คำปรึกษาในเรื่องที่สำคัญของการบริหารสถาบันและการจัดการศึกษา

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันมีวิธีการอย่างไร ให้นิสิตนักศึกษาและคณาจารย์มีส่วนร่วมในการบริหารสถาบันและการจัดการศึกษา	สถาบันควรพิจารณาวิธีการที่นิสิตนักศึกษาและคณาจารย์อาจมีส่วนร่วมในการวางแผนของสถาบัน การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินคุณภาพหรือการให้ข้อเสนอแนะ

องค์ประกอบย่อยที่ 8.3 บุคลากรสายสนับสนุน (Supporting Staff)

คำอธิบาย สถาบันมีการบริหารบุคลากรสายสนับสนุนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ เพื่อการบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

คำถามสำคัญ (Key Questions)	คำแนะนำ (Guidance)
1. สถาบันมีการบริหารบุคลากรสายสนับสนุนอย่างไร เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ 2. สถาบันมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนตามงานที่ได้รับผิดชอบอย่างไร	บุคลากรสายสนับสนุน หมายถึง บุคลากรที่มีบทบาทด้านการบริหารงานและด้านวิชาการ ได้แก่ บุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการเรียนการสอนหรือผู้ช่วยสอนและบุคลากรสนับสนุนบริการโสตทัศนูปกรณ์ ไม่รวมอาจารย์และบุคลากรวิชาชีพสุขภาพอื่น ครอบคลุมทั้งในคณะฯ และสถาบันร่วมผลิต 1.1 การบริหารบุคลากรสายสนับสนุน มีการกำหนดนโยบายและนำไปปฏิบัติ ที่ครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่ การสรรหาคัดเลือก บรรจุแต่งตั้ง มอบหมายและประเมินภาระงาน พัฒนาและยกย่องชมเชย ตลอดจนข้อตกลงในการปฏิบัติงาน ที่ครอบคลุมจริยธรรมและการรักษาความลับทางการศึกษา 1.2 สถาบันพึงดำเนินการให้มีการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนตามงานที่ได้รับผิดชอบไม่น้อยกว่า 10 ชั่วโมงต่อปี หรือมีการแสดงผลของการพัฒนา เช่น คู่มือปฏิบัติงาน บทความทางวิชาการ นวัตกรรม